



175

СТ. 9

У НОВОМЕ САДУ У ЧЕТВРТАК 19. АПРИЛА 1873.

ВДОСМОГУЋИ ПОЗОРНИЦИ И МАКСИМУЛАНСИ ОД
ГОДИНА II.СВИЧАЧИ СВЕДЕЊА ОДНОСНО САДАЦА ВОДИЧА
БРОЈ 45.БОГДОВИ ПИСАЦИ СВЕДЕЊА ОДНОСНО САДАЦА ВОДИЧА
ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО ТАВАКА. — ОТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВ. МНОЖИНО. — ЗА ОГЛАСЕ
ИЗЛАЗИ КАКО ОМВИС ОПЛАЋУЈЕ ОД ОДЈЕДНОВРСНО 3 НОВИ И 30 ЗА ЖИГ (СВАКИ) ПУТ. У ПОУДО ОДНОСНО САДАЦА ВОДИЧА
ДВЕ ГЛУМИЦЕ, ДВЕ ПРОТИВНИЦЕ НА ПОЗОРНИЦИ И У ЖИВОТУ.

Као што је Кондоруши навикла била, уђе она и сад у собу Карлу, не чекајући, да је најпре послужитељ њему пријави, и затече га крај писаћег стола, где седи и пише.

— Гле, гле, посете ми из ненада, рече Карло; господица, за коју бих пре мислио, да сад бајка у наручи Мортејеви, ево је преда мном, у свечаном руву, а ја се јоште ни обукао нисам, али сад таки ћу...

— Не чин'те себи сметње ни најмање, управитељу, вична сам ја тако вас гледати; ја дођох овај пар послана ради — то рекав посади се и без понуде на софу, што стојаше преко од стола.

— Посла ради доћосте, а рад каквога посла?

— Дођох, да вас упитам, да ли сте волни обновити са мном уговор, јер за три месеца рок му истиче.

— Истиче? чудећи се запита Карло, да ја то не знах! Али, ни с једне стране није отказа, тај уговор важиће даље још за годину дана.

— Тако ли је? одговори глумица поругљиво, још годину дана да останем ја с том просјачком платом? Не, драги Карло, тако се нисмо погађали. Госпођа Брунингова има плате три-ред више од моје; ја сам вама дојако доста послужила, а не ћу више да будем тој особи за леђима, која ни малчице не познаје, шта је Бечлијама по бефу. Јест, што је ново, то је примамљиво, те привлачи публику; али брзо бе сустати и та сила привлачива — нестаће је, а ја ћу и после тога славити се; даље, сад бирајте: Брунингову или мене!

— Ја ћу вас обавде да задржим.

— Али ја не ћу да останем, осим ако ви и мене исто тако сјајно наградите, као што сте ту са севера господу Немицу.

— Ја нисам навикао, да ми во прописује, шта да чиним — одговори јетко управитељ.

— А ја опет нисам вична, да ми се друга која претпоставља.

— Мени ће бар слободно бити, да по својој воли бирам чланове себи.

— Ја сам вама у томе много што шта гроуз прсте гледала, бутала сам на толике ваше стран-путице, а сад више не ћу. Ја не ћу да сам лоша од друге; или ћу тасти исти уговор имати гао и она, или ћу одмах отићи с ваше позорнице.

— Хо, хо! Лако ћемо већ с тиме!

— Нема те силе на земљи, што ће моби мене натерати да глумим, гад ја не ћу. Хоћу да видим, да ли може глумица једна управитељу импоновати или не.

Карло на то ни речи не рече, узме перо у руке па ће написати неколико редака. Мени нико не ће импоновати, рекне он, у који мах јој пружи писмено једно. Ви сте отиштени, данашњим даном сте отиштени, ево вам ваше отпуснице. Не ће мени импоновати ни један глумац — дода он на то, и устав, стане гордо ходати по соби, горе доле.

Кондоруши сва у лицу пребледи и проговори сва потресена: Ја вам дугујем јоште нешто предујма.

— Прочитате само ту педуљу, предујам је подмирен — настави Карло са свим мирно — ми смо навек разстављени, оштро задње речи изгласивши.

— Знала сам ја, да ће тако бити, чим вас спазих у каруцама, где господу Брунингову буни отпратисте — одговори отиштеница и брзо изађе на поље.

Карло се на то насмеши, ширкне мало бурмути, па опет мирно седе за свој рад запо-

чети, и нико не би рекао, да га је та глумица посетом својом и најмање наљутила.

Проби ће један час за тим — а послужитељ уђе у нутра пријављујући; госпођа Брунингова је ту!

Уведи је унутра, сад ћу доћи — рече Карло и у часак га нестаде из себе.

Једва се глумица скрасила, а већ изађе Карло из друге собе обучен у црном фраку, и учтиво се поздрави с господицом Брунинговом. Посади се крај ње, узме је за руку, и прикоснују јој ручицу к уснама својим, питајући је, откуд те радости с посетом му изненадном?

Госпођа Брунингова беше, што реч, на кратко насађена, па му таки рече: не ће она више на једној истој позорници да глуми с Кондорушијевом; има она дosta томе повода, што тако чини — и тим заврши своју пагосну изјаву.

Кондоруши је овај час отпуштена — одговари Карло.

Брунингова гледаше га, као да му не верује, и запиташе: А за, што?

— Она хтеде да ми импонује, захтевајући да јој повисим плату са 1000 фор. годишње, ја пак не дам нико да ми заповеда.

— Лепо, лепо, што сте тиме уштедили, бар мени ћете додати?

Карло ћипи и уступне назад. Али, дражаша ми, ја мислим —

— Ви немате ништа мислити, ништа се пре-домишљати, него 1000 фор. дometнути, и с тиме пунктум! одговори глумица импонујући Карлу.

— Али — Шта, али! Хоћете л' ил' не ћете: упадне му у реч Брунингова и устане с места где сеђаше.

Срчани Карло беше као поражен тим одсечним тоном, и од забуне не знаде ни речи реби.

— Хоћу нов уговор, и у њему ту повишену плату, или ћу одмах сутра да у Париз отпуштјем; хоће ли ме мој мили Карло доиста пустити да отидем? питаше га она својим меденим гласом и гледне сасма милокрвно.

Карло ћипи сместа и зазвони. Послужитељ уђе. Нек ми дође Франац! загрми на њу управитељ, и послужитељ у мај одлети.

— Шта сте ради с Францем? запитаће глумица.

— Нека нов уговор напише.

— Хоћете ли, да свет још и више говори? Додатак овај треба у тајности да остане.

— По вашој воли! настави Карло и извади један уговор из свог чикмежета. Дође и Франац, и на своје велико чуђење доби некакав налог за сутрашњу представу, те како дође тако и оде. Карло сам собом писаше уговор.

— Немојте да заборавите метнути још по 5. фор. приде за сваку улогу, кад глумим.

Управитељ се убеџене и питаše је, како она то мисли? Те награде не знамо ми у Бечу!

— Ништа, ништа, бар ћете одјао плати, оменују се на то госпођа Брунингова: та рука-вице, чипке и друге таке ситнице, не ће вљада уредна глумица дан на дан од своје худе пла-те куповати.

— Али ја вам повишујем плату са 1000 фор.

— Ако ми те приде не одобрите, ја сутра одох!

И Карло пристане и на ту приду. Потписа-ше уговор и госпођу Брунингову позове Карло тај дан на рукаљ. Госпођа управитељка, давно већ навигнута на свог мужа измеђара, лепо је дочека и угости, и том приликом разбере, да је госпођа Брунингова обновила свој уговор с у-правитељем.

Карло се надаше отуда најбољем успеху, али нада га обманула: превијео се беше жанр водвиљ. Публика бечка охладнила према томе, и не про-ђе ни година дана, а Карло се покајао, што је онако ружно поступао с Кондорушијевом, от-пустивши је.

Кондоруши и Брунингова дуго се и дуго по том не видеше, док их случај не нанесе да се опет састану код Бајерла, кад овај част даваше, на коју позва готово све глумце. Карло ту бејаше и непрестано се забављаше с Брунинг-вом. Кондоруши знајаше, да је та повод била, што она мораде да остави кардово позориште, те је за то сад и не гледаше, као да је никад ни познавала није. Е, да багме, да Брунингова није могла, није хтела то да подноси, те, колико је год била иначе изображена жена, не мога се и-пак уздржати, стаде своју супарницу преко раз-мена гледати, па и многу пусту рече, што је опет ову до срца вређало. Кондоруши се за час заборави, с ума сметну где је, те у гњеву своме полети на Брунингову и здриши се.

Ни једна од њих двеју не даде се утишати. Ни сва дипломација карлова не поможе, Брунингова се отрже Карлу испод руке и оде из

дворане. Озлојеђен тиме, окрете се Карло Кондорушијевој, и ова се одмах разгали и развесели, и тај час сложише се и угодише, да она као гост ступа на позорницу.

И Кондоруши доиста гоставаше, и публика је дочека као своју од вајкада љубимицу сопственима, прећашњи другари јој Нестрој и Шолац потномогоше у игри да не може боље бити, и успех постиже неисказан.

Брунингова сећаше у позоришту у ложи једној, а Карло се радоваše, што је и она својим очима гледала ту победу Кондорушијеву. Али радост његова дugo не потраја, јер сутра дан дође му глас да је његова водвиљ - певачица отпуштала; касније разабра, да је она у Парију!

(По немачком)

—ja—

С Р Ј А Ј С Т В И Ј.

Српско народно позориште

* („Варредна представа“) у корист оболелог члана српске народне позоришне дружине Л. Телечког била је у недељу 8. априла. Распоред је био веома згодно удељен за представу па таку добру цел. Увод у оперу „Портик“у немакињу“ одсвирао је свирачки збор позоришницима прецизношћу, каквој смо се од њега већ павили слушали. — „Моријарску песму“, од И. Зајца, добро је извела Л. Хаџићева и у никаким и у вишим гласовима. — „Дует“ из опрете „Бајеског вештица“ отпевала је Љ. Зорићева и А. Сајевић мило и лепо па потпуно задовољство публичине. — „Мије жал тебја“, ту лепу руску песму, отпевала је А. Сајевић с осећајем, који приличи тајкој песми, у којој је некоја главна ствар. — „Лажу поћ“, песму за сопран и алт лепо па потпуно задовољство публичине. — „Пресретна пастирка“ била је такве добре среће, да је Љ. Зорићева морала па бурно захтевање двапут је отпевати. — „Ђивча“, песма за мешовити збор у четири гласа ишла је веома добро, и ако је П. Рашић певао алт у место Б. Хаџићеве, која се разболела баш пред саму представу. — „Арија и каватина“ из опере „Набукодоносора“ прибавила је свирачком збору позоришном и опет новога, лепога приказниња. — Представу је завршила шала „Мила“, коју је Ј. Сајевићка у свима њеним разноврсним облицима приказала свом вештином свога обилатога глумачког дара за такве приказе. — Посета није била такка, како се могло очекивати, да ће бити према лепој цели, којој беше памћена ова ванредна представа.

—ч—

С И Т Н И Ц Е.

(Печен лед.) „То није истина!“ повикаће наши читачи и читалице. „Може да се у другом ком свету, у свету о ком бајке говоре, лед пече, али у овом нашем за цело га нема!“ А ми при свем том велимо, да је истина, мада та истина није наша, него — кинеска! Кинези су паметнији него што изгледају. Доказ је, што су они имали пре од нас неку врсту барута, докле га још није Бер-

толд Шварц пронашао; што су имали штампарју пре него што је Гутенберг код нас почeo књиге штампати. Када су Кинези могли пећи цвеће и инсекте (зарезинке), за што да им кувари и лед не пеку! Али да не моримо, па оних лепих читалица приповедићемо им одмах, у чему је цела ова ствар. Шо најновијим гласовима, који из Кине долазе, тамо се сада при гозбама износи и печен лед, који се овако заготовљава: узме се мало парче леда, од прилике четвротргао плаца велико, па се умота тесто, што је сјајима замешено, и у које се метне црвићијих зачини, као цимета, ванилије и т. д. То се брзо обмота другим гушћим тестом, које је с путером уменено и фино исецканим бадемом посугу, па се одмах пече у путеру, који кључва. Само се по себи разуме, да кувар вља од прилике да прорачуна, када ће лед доћи до другога, унутар њега теста, у које је лед обмотан. Али још писмо решави овај замешан задатак! Није доста само да једна особа лед у зачињено, јајима замешено тесто умота, и с тестом од путера обложи, а друга да се побрине за пециво, него сваком госту мора по једна особа на услугу бити, да му „печен лед“ поднеси, а он га мора, чим му га поднесе, с места појести, јер вам је то јестиво врло ћудљиво, по што се у њему спојила хладна и топла клима, лед и жега. Ако се тако поступа, ако је нарочито кувар вешт — онда је само можно јести „печена леда“, који се узима као ремек у куварској вештини, због чега и јесте врло скуп.

Веде, да је врло пријатно јести „печена леда“, и да је вршак ужицању када се у устима лед истоши, па се, као какв је миризави вејти, разлије по топлом тесту те га разхлађује. А када становеш гутати слатку течност, што се у устима начинила а једно и печено тесто — тада се сетиш старих богословских јела и птића нектара и амвросије!

Ова „деликатеса“ се и у Кини скупо плаћа, тако, да само једно парче „печена леда“ тр и форинта стапе. Били вредно било, да и ми покушамо „лед цећи?“ Ми веома: то сваком стоји од воље, као „шокцу“ пост!

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

ПРЕ ПОЛАСКА ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ НА ПУТ ПОСЛЕДЊА ПРЕДСТАВА.
СИРИЈСКИ - АДАКОВ ЗНОДОД 9^о ЈЕ ОВДЕ УМ СЛОВ СИРИЈСКИ А РИМСКИТОУ СЛОВОМ НИЧИОНОМ II
54. ПРЕДСТАВА ВАН ПРЕТИПЛАТЕ

У ПОРОГА САДУ В НЕМЕРВАЛЕ 19 АПРЕЛЯ 1879 ГОДА

У НЮВОМЕ САДУ 19. АПРИЛА 1873.

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

МОКТОР ПРОСМА.

ШАДИВА ИГРА У 1. РАДИЦА НАПИСАО ПРЕМАРЕЈ. ВА ОРПІСКУ ПОЗОРНИЦУ ПРЕГРАДИО Ј. ЂОРЂЕВИЋ

0 6 0 5 E:

Герик	Ружић.	Артур, адвок. њен заручник	Недељковић.
Цексон, фабричар	Зорић.	Едита, њена собарица	J. Поповићева.
Мара, његова сми	J. Маринковићева.	Слуга	Божовић.

ИМ ПО ДРУГИ ПУТ:

Ф Р Е Н О Л О Г.

СОВЕТЫ

Конзул	Недељковић	Бреји, саветник	Марковић
Жена му	М. Недељковићка	Жоржина,	Л. Хаџићева
Арманд, рођак им	Сајевић	Павлина,	Љ. Зорићева
Маркиз Делор	Суботић	Цепиља,	Б. Хаџићева
Адела, жена му	Ј. Маринковићка	Тоника, музичар	Рашић
Марија, ћеби им	Ј. Сајевићка	Мадлена, васпитатељка	Ј. Поповићева
Бароница Сордонова	Л. Маринковићева	Послужитељ	Божовић
Дибрель пуковник	Зорић		

Збива се у једној престонци у Немачкој.
ПОСЛЕ ТОГА:
О Н И О Н А.
ПАЛНИВА ИТРА У 1. РАДИЋ, О ПЕВАЊЕМ, ПРЕВЕО Ј. РИСТИЋ.
ОСОБЕ:
Флора, и то је ондако, иако се више не среће, али је још увек у врлој
Фронтен, и то је ондако, иако се више не среће, али је још увек у врлој

000000 1-10
2005 E

СОСЕДЕ:
Софка, собарица : Л. Хадићева.
Јоаким Сапун, берберин : Рашић.
Софка, собарица : Л. Хадићева.
Јоаким Сапун, берберин : Рашић.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.